

Het project Blikkie Voorleesbus is een van de parels die we belichten in Route 2020 'Ondernemen en samenwerken.

Op 1 december 2016 heeft een kernteam van vertegenwoordigers van B-Slash (Gelderland Zuid), Voorlees-Blikkie (Helmond) en Route 2020 een eerste vertaalslag gemaakt van het project Blikkie Voorleesbus in een Business Model Canvas (BMC).

Mogelijkheden

Doel van de sessie was om te bezien of een BMC in de praktijk verhelderend kan werken in het zoeken naar hoe we een parel als Blikkie verder kunnen ontwikkelen.

Blikkie is een project gericht op het stimuleren van lees- en taalvaardigheid bij jonge kinderen in de voorlees-leeftijd. De voorleesbus, onder de naam "Blikkie" is gestart in 2014 en wordt gerund door een team van vrijwillige voorlezers en chauffeurs. De bus komt op plaatsen met kinderen (scholen, kinderdagverblijf, speelplaats) om bij voorbeeld een half uur voor te lezen.

Na een brainstorm kwamen we tot een omvangrijke Canvas met meerdere zichtlijnen en mogelijkheden. Die zijn voor het overzicht in een aparte Canvas uitgewerkt.

In onderstaande Canvas is de basis van Blikkie weergegeven:

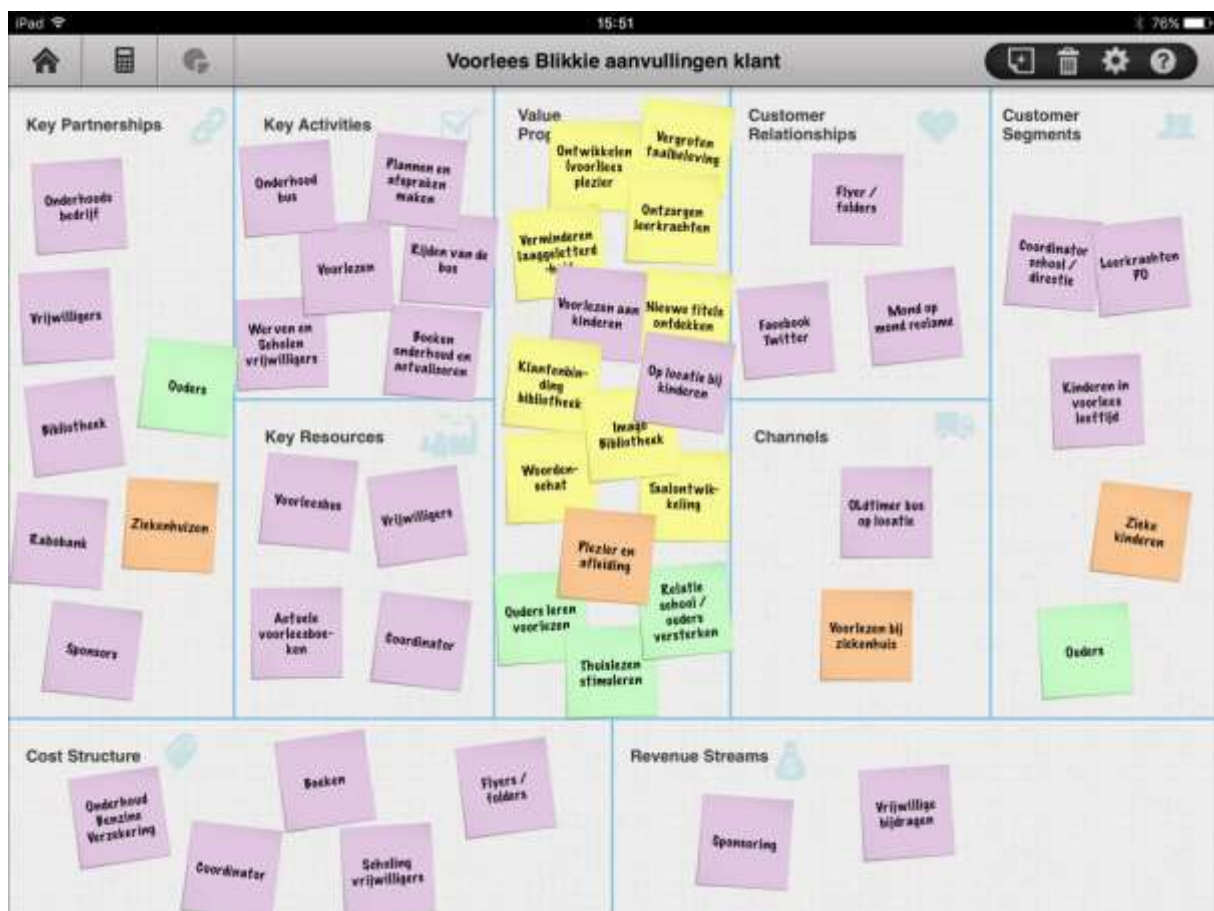

Het project kent meerdere doelen gericht op bevorderen leesvaardigheid, nieuwe titels ontdekken, taalontwikkeling, woordenschat en een spannende leesomgeving. De vrijwilligers hebben een belangrijke rol in de kwaliteit en uitvoering van het traject. Daarmee levert de Bibliotheek mede een bijdrage aan de Bibliotheek doelstelling: Civil Society.

Civil Society

Als we het totaalplaatje van het project bezien inclusief partners, activiteiten, resources en kanalen dan valt in dit initiatief op hoeveel partners zich willen inzetten voor het slagen van het traject. De betrokkenen geloven er in en delen belangrijke waarden ten aanzien van leesbevordering. De Rabobank levert een groot deel van de sponsoring. Ook het onderhoud van de bus wordt om niet gedaan, omdat het project een maatschappelijk doel dient. Het is daarmee een sterk waarden gebonden en waarden gedragen project. Het concept zelf is krachtig in zijn eenvoud. Een vrijwilliger rijdt met een mooie bus naar een locatie en verleidt kinderen een half uur te luisteren naar een spannend verhaal. Het geheel vraagt coördinatie en organisatie om alles in goede banen te leiden. Een goed draaiboek met heldere afspraken is dan essentieel om alles goed te realiseren. Mogelijkheden tot opschalen.

Onderstaande Canvas biedt een voorbeeld opschaling naar ziekenhuizen en ouders:

Bij opschalen zou overwogen kunnen worden om:

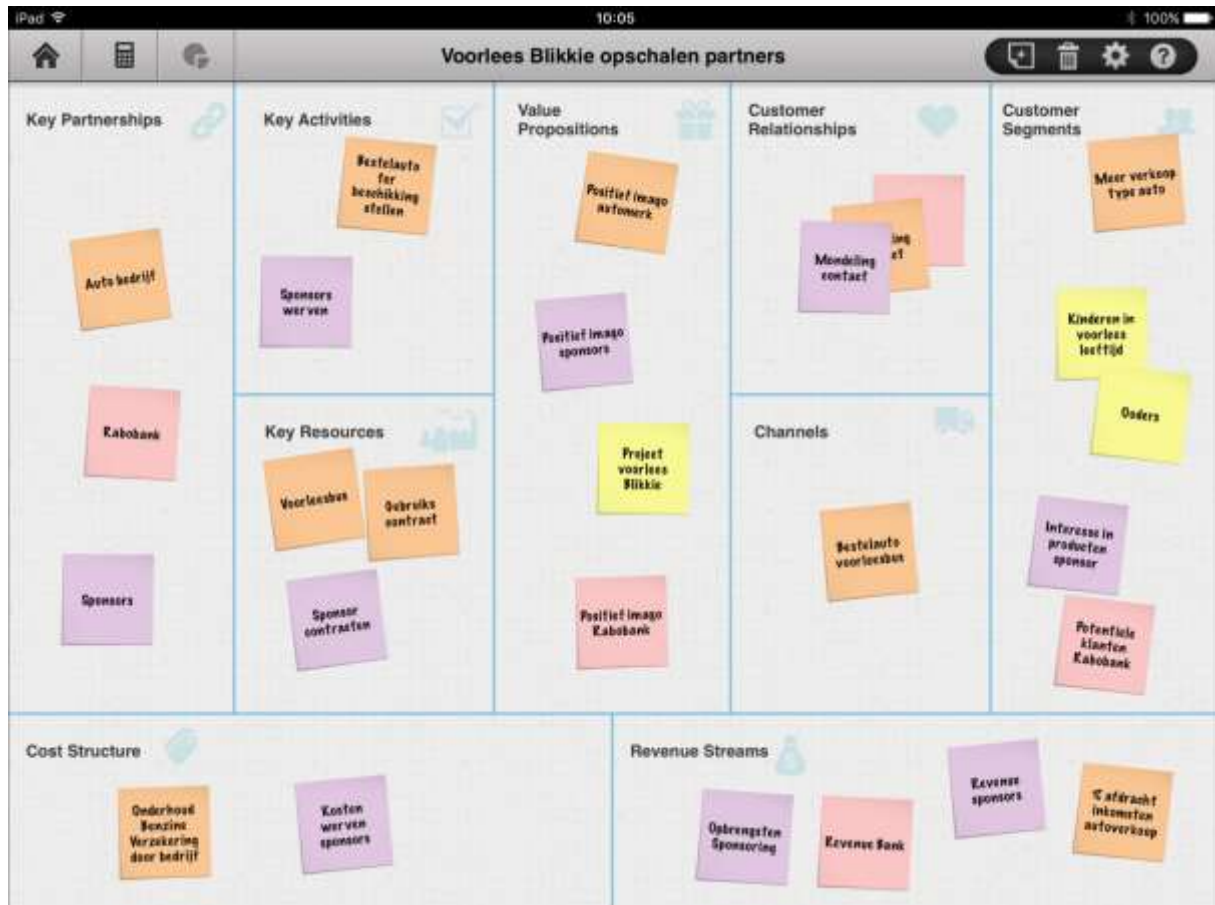
- Meer potentiële locaties voor voorlezen te zoeken en te contracteren zoals ziekenhuizen en zorginstellingen en kinderfeestjes (vergelijkbaar met de theater-bus of poppenkast-bus);
- Ouders te betrekken bij het voorlezen en zo ouders te stimuleren hun kinderen te trainen in lezen en luisteren – mede in relatie tot binding aan school en in aansluiting op de activiteiten van de Voorleesexpress;
- Nadrukkelijk verbinding te zoeken met de Bibliotheek op school;
- Vanuit basisbibliotheek en/of regionale samenwerkingsverbanden te werken met lokale partners ter vergroting van betrokkenheid en werkgelegenheid. Elke regio kan de beschikking krijgen over het draaiboek en moet dan een eigen coördinatie organiseren;

Het voorlezen is nu om niet. Het is het onderzoeken waard of mensen / organisaties / scholen bereid zijn ervoor te betalen, bij voorbeeld 100 euro voor een kinderfeestje inclusief taart en limonade.

Opschalen met sponsors

Tenslotte is gesproken over het opschalen van het traject met sponsors. Daarmee doet een commercieel element zijn intrede. Sponsors leveren middelen en geld in ruil voor reclame en naamsbekendheid. De verwachting is daarmee dat met name ouders en leerkrachten door het "goede gevoel" rond het project meer belangstelling zullen hebben voor de betrokken merken.

Dit is in onderstaande canvas uitgewerkt:

Vervolgens kregen we een goede dialoog over de voor- en nadelen van het combineren van een project als Blikkie met (commerciële) sponsors. De waarde proposities bij Blikkie als taalbeleving vergroten, ontzorgen leerkrachten en dergelijke zijn waarden gebonden. Niet in termen van financiële of commercieel uit te drukken waarde, maar in morele of maatschappelijke waarden. Je kunt het er moreel of maatschappelijk mee eens zijn of niet. Met de voorlees bus investeert Bibliotheek Helmond in maatschappelijke en morele waarden, waarbij het niet altijd even makkelijk is om deze financieel uit te drukken. Laat staan er voor te betalen.

Als je het project ondersteunt met commerciële mogelijkheden, bijvoorbeeld de toevoeging van een automeerk dat zijn auto mag promoten, kan dit leiden tot extra inkomsten. Autoverkoop is namelijk in een financiële waarde uit te drukken. Tegelijkertijd zet dit het investeren in morele waarden onder druk. Want waar is Blikkie nu van: moeten we het automeerk promoten (en plat gezegd de winst van de producent vergroten over de rug van kinderen, scholen en vrijwilligers) of investeren we in

leesbevordering? Het is voor mensen vaak lastig deze uit elkaar te houden. De vraag is of vrijwilligers die 'om niet' werken hier in meegaan.

Waarde

Gaan morele waarden en financiële waarde hand in hand? Als we daar de sleutel in vinden hebben we wellicht een doorbraak te pakken voor Bibliotheken. Het kan wel, vermits je er vooraf open en duidelijk over bent, er geen winstoogmerk is en sponsors geen directe inkomsten genieten uit het project zelf en hier open in rapporteren naar de samenleving toe.

Door duidelijk te communiceren over de noodzaak tot een commerciële basis onder maatschappelijke projecten (door uitblijven of vermindering van overheidsfinanciering) en de wijze waarop beiden elkaar ten positieve versterken èn als er voldoende bewaking / toezicht is om het geheel niet te laten perverteren, dan is de verwachting dat afnemers het geheel wel beter zullen accepteren.